

W. Morawski

Piekary, pow. Kraków

Informator Archeologiczny : badania 6, 13-14

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

niami pokorzeniakowymi/ - utrzymuje się więc on w granicach dawnego deptaniska Planigrafia zabytków wazuje na ich dość równomierne rozproszenie na całym odkrytym obszarze.

W sumie znaleziono okolo 850 okazów. Przeważały materiały krzemienne, nad nielicznymi ceramicznymi i bardzo ubogimi kamiennymi. Inwentarz kamienny wykonany jest z kwarcytów i piaskowców, krzemiany - z miejscowego surowca kredowego glazikowego. Wydzielono w nim 128 szt.: 21 rdzeni i 107 narzędzi i ich fragmentów, w ogromnej większości o rozmiarach średnich. Inwentarz charakteryzuje: 1 / ubóstwo półsurowca / zresztą o pokroju odpadkowym - odfupki b, małe i mikro-lityczne/ dużo łusek; 2/ technika odfupkowa jednopiętowa /18 rdzeni/, z zaprawą ograniczoną do przemysłowej pięty, a niekiedy i prawcowania pięciaka; 3/ bogactwo skrobaczy /54 szt./ i narzędzi o krawędzi częściowo szluskanej półstromo, skrobaczowato / 23 szt./ . Wśród pozostałych narzędzi - poza okazami o krawędzi częściowo łuskanej, mikrołuskanej i użytkowanej - znaleziono: noże / 5 szt.: 3 odfupkowe, 2 wiórowe, w tym 1 duży/, półtylczaki wiórowe / 3 szt.: 1 janiaławicki i 2 zwykłe, w tym 1 duży/, drobne fragmenty siekier gładzonych / 3 szt./ i pojedyncze okazy: ciosaka odfupkowego dużego, tłuczka podkulistego, radlicy kamiennej. Między fragmentami ceramiki - 3 wylewy z ornamentem sznurowym.

Tegoroczne badania nie ukończyły eksploracji stanowiska. Nie rozstrzygnęły też jednoznacznie, czy mamy tu do czynienia z mechaniczną mieszaniną zabytków mezolitycznych i późnoneolitycznych, względnie wczesnobrązowych, czy - jak się wydaje z analizy materiału - z zespołem mezolitycznym, który przetrwał po początkowy okres brązu, kiedy to przejął zdobycze techniczne i gospodarcze neolitu.

Prace wykopaliskowe na stanowisku II powinny być kontynuowane.

OSJAKÓW, pow. Wieluń
Stanowisko 3.

patrz neolit

PIEKARY, pow. Kraków

Wojewódzki Konserwator Zabytków,
Wydział Kultury WRN w Krakowie

Badania prowadził mgr W. Morawski.
Finansował WKZ i Wydział Kultury
WRN w Krakowie. Piąty sezon badań.
Otwarte stanowisko lessowe. Paleolit.

Badania miały charakter uzupełniający w stosunku do sezonów poprzednich celem pełnego rozpoznania stratygraficznego w rejonie cypla skalnego zwanego Okrążkiem.

Wykonano wykop XVIII w południowo-zachodniej części cypla w obrywie starego kamieniołomu. Główna ściana profilowa tego wykopu łączyła dwa uprzednio wykonane

szurfy XIV i XV. Odsłonięta ściana profilowa wyjaśniła przebieg nawarstwień w tej części stanowiska. W odsłoniętym profilu widzimy wyklinowywanie się kolejnych warstw poczynając od najstarszych aż po pierwszy masyw lessowy stanowiska piekarskiego włącznie. W obrębie istniejących obecnie nawarstwień w kierunku południowo-zachodnim od wykopu XVIII nie stwierdzono obecności wspomnianych wyżej wyklinowanych serii dolnych warstw. Na obszarze tym prawie wprost na skale jurajskiej zalega najmłodszy less, zerodowany, z wykształconymi na nim późniejszymi glebami.

Powodem wyklinowania wspomnianych warstw jest jak się wydaje istnienie w ciągu bardzo długiego okresu czasu silnego drenażu spływających wód na linii pęknięcia tektonicznego masywu skały wapiennej. Innych przyczyn wyjaśniających ten zjawisko na razie nie stwierdzono.

Wydobyto około 500 zabytków krzemianych należących do najstarszego paleolitu Piekar, dwu zespołów środkowopaleolitycznych i pierwszych pracowni górno-paleolitycznych. Te ostatnie pochodzą z małej ostro wyodrębniającej się krzemnicy o średnicy około 1 - 1,5 m.

Badania tegoroczne zamykają pierwszą kilkuletnią serię badań kompleksu stanowisk przełomu Wisły pod Piekarami - Tyńcem.

RUSZKÓW II, pow. Koło

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Prinke,
Finansował WKZ. w Poznaniu. Pierwszy
sezon badań. Ślady osadnictwa z mezolitu,
neolitu, kultury łużyckiej i pomorskiej.

Stanowisko leży na wchód od wsi, na wydnie przylegającej od zachodu do wału przeciwpowodziowego na zachodnim brzegu Warty. Wstępny etap badań polegał na pokryciu całego obszaru stanowiska siatką sondażu, które wykonano w odstępach co 2 m. Wykazały one obecność warstwy kulturowej o miąższości 10-30 cm, zachowanej in situ w południowej i wschodniej części stanowiska, na pozostałym obszarze natomiast zniszczonej przez deflację. Warstwa zawierała liczne węgielki drzewne oraz niewielką ilość ułamków ceramiki kultury łużyckiej z okresu halstackiego i kultury pomorskiej z okresu lateńskiego. Na obszarze misy deflacyjnej wystąpiły zabytki typowe dla mezolitu dolnego/ m.in. kilkanaście zbrojników mikrolitycznych/ oraz neolitu /drapacze, ceramika/. Nie odkryto natomiast śladów osadnictwa późnopalaeolitycznego kultury świderkiej, stwierdzonego na tym stanowisku podczas dawniejszych badań powierzchniowych. Ogółem eksplorację objęto